

Пріоритети діяльності органів правопорядку та прокуратури у сфері кримінальної політики на 2020 рік

РОЗДІЛ I

МЕТА І ПРАВОВА ОСНОВА

Здійснюючи свої конституційні функції організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням, нагляду за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку, підтримання публічного обвинувачення в суді і керуючись положеннями Закону України «Про прокуратуру», органи прокуратури координують роботу правоохоронних органів у сфері реалізації кримінальної політики.

Метою визначення Пріоритетів діяльності органів правопорядку та прокуратури у сфері кримінальної політики на 2020 рік (далі – Пріоритети діяльності) є спрямування діяльності органів прокуратури та відповідних органів правопорядку¹ та забезпечення використання сучасних підходів до політики кримінальної юстиції в Україні. З метою ефективного виконання Пріоритетів діяльності органам прокуратури та органам правопорядку слід відповідним чином координувати та здійснювати свою діяльність у сфері досудового розслідування.

РОЗДІЛ II

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ТА СФЕРИ

А. Злочини, яким слід протидіяти в пріоритетному порядку.

Ефективне запобігання та протидія усім правопорушенням є основною задачею системи кримінальної юстиції. Разом з тим, враховуючи найбільш актуальні інтереси та очікування суспільства, та стан злочинності, органам прокуратури та відповідним органам правопорядку необхідно організовувати свою діяльність з метою сприяння якомога швидшому та всебічному розслідуванню та притягненню до відповідальності правопорушників насамперед за такими пріоритетами:

- **корупційні злочини** з фокусом на найтяжчі злочини цієї категорії, зосередивши особливу увагу на розслідуванні легалізації (відмивання) доходів, одержаних від таких злочинів;
- **тяжкі та особливо тяжкі злочини, вчинені у кредитно-фінансовій сфері**, з особливою увагою на розслідування зловживань при отриманні рефінансування;
- **воєнні злочини, злочини проти основ національної безпеки та злочини, вчинені у сфері оборонно-промислового комплексу**;
- **злочини, вчинені організованими групами і злочинними організаціями**, зосередивши особливу увагу на протидії та розкритті замовних вбивств;
- **злочини у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів**, зосередивши особливу увагу на розслідуванні легалізації (відмивання) доходів, одержаних від їх збуту;
- **злочини у сфері екології** і незаконного використання природних ресурсів;
- **транснаціональні злочини**, зокрема вчинені у кіберпросторі;
- **порушення прав людини** співробітниками правоохоронних органів.

¹ Національна поліція України; Державне бюро розслідувань; Національне антикорупційне бюро України; Служба безпеки України; та інші установи, які мають повноваження, пов'язані із запобіганням та розслідуванням злочинів.

В. Процесуальні та інші інструменти кримінальної юстиції.

У процесі організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням особлива увага повинна приділятися зменшенню інституціональної роздробленості і розвитку міжвідомчої співпраці, а також використанню найбільш ефективних серед наявних у відповідних відомств інструментів. З цією метою органи прокуратури у координації з органами правопорядку сприяють:

1. Більш ефективній взаємодії при провадженні досудового розслідування, зокрема застосуванню **спільних робочих груп** та інших сучасних платформ міжвідомчої співпраці; найбільш ефективному проведенню **спільних операцій**, у тому числі шляхом створення **міжвідомчих слідчих груп**.

2. Впровадженню **спеціальних методів розслідування**, включаючи використання новітніх технологій, із забезпеченням дотримання стандартів законності та пропорційності, а також належного рівня контролю за їхнім застосуванням.

3. Комплексному запровадженню сучасних **систем кримінального аналізу**.

4. Встановленню та застосуванню **критеріїв пріоритетності роботи в процесі розслідування кримінальних проваджень** з урахуванням тяжкості злочину, наявності підозрюваних, виду запобіжного заходу та перспектив судового розгляду.

5. Досягненню ефективного відшкодування збитків шляхом використання кримінальних та цивільних заходів до активів підозрюваних та засуджених осіб, включаючи їх стягнення шляхом **спеціальної конфіскації, конфіскації у обізнаних третіх осіб та бенефіціарних власників**.

6. **Мінімізації практики багаторівневого надмірного погодження процесуальних рішень** слідчого та прокурора з метою підвищення ефективності досудового розслідування.

7. Впровадженню і використанню **електронної системи ведення кримінальних проваджень**, яка є сумісною із відповідними системами судових органів, з метою ефективного розподілу кримінальних проваджень і робочого навантаження, дотримання строків та генерації статистики в реальному часі.

8. Більш широкому використанню інституту **угод про визнання винуватості**, із забезпеченням ефективною реалізацією прав потерпілих.

9. Удосконаленню та ефективному використанню **системи захисту свідків**.

10. Ефективній реалізації функцій та обов'язків відповідних відомств під час **роботи з викривачами** та забезпечення їм **ефективного захисту/ підтримки**.

11. Розробці спеціалізованих **політик застосування застави**, включаючи вимоги щодо її застосування до підозрюваних, які вчинили корупційні злочини.

12. Запровадженню періодичного об'єктивного **дослідження громадської думки щодо ефективності кримінальної політики**.

13. Покращенню **співвідношення витрачених ресурсів та якості** при організації проведення досудового розслідування завдяки неупередженому та ефективному використанню фінансових та адміністративних ресурсів, у тому числі шляхом розробки системи **моніторингу ефективності витрат та орієнтованості на результат** (наприклад, обчислення витрат на рівні окремих проваджень та використаних доказів).

14. Своєчасному наданню **актуальної інформації про прогрес у розслідуванні кримінальних проваджень, що становлять значний суспільний інтерес**, при цьому забезпечуючи дотримання презумпції невинуватості та захист персональних даних осіб, які мають відношення до таких проваджень, а також збереження таємниці досудового розслідування.

15. Більш активному використанню інструменту подання до суду **позовів про визнання недійсними угод, які мають ознаки корупції**, а також інституту цивільної конфіскації.

С. Індикатори рівня виконання пріоритетів:

- середня тривалість досудового розслідування та судового розгляду у злочинах, розслідування яких визнано пріоритетними (за кожною з категорій злочинів);
- відсоток переданих до суду проваджень і кількість осіб, яких було визнано винними у злочинах, визначених пріоритетними (за кожною з категорій), серед зареєстрованих, порівняно з відповідними середніми показниками по усіх злочинах;
- відсоток засуджених за вчинення тяжких та особливо тяжких корупційних злочинів, у порівнянні з усіма засудженими за вчинення корупційних злочинів;
- відсоток вилученого, арештованого, добровільно повернутого і конфіскованого майна, коштів, матеріальних активів відповідно до встановленої суми доходів від злочину та/чи збитків, заподіяних державі злочинами, визначеними пріоритетними² (з урахуванням конкретних статей Кримінального кодексу України);
- відсоток повернення матеріальних цінностей з усіх активів, викрадених при вчиненні злочинів, визначених пріоритетними;
- наявність та застосування процедур встановлення пріоритетності роботи в процесі розслідування кримінальних проваджень;
- кількість застосованих процедур співпраці з викривачами;
- збільшення відсотку закінчених проваджень підписанням та затвердженням угод про визнання винуватості;
- поступове запровадження елементів електронної системи ведення кримінальних проваджень;
- рівень оцінки ефективності кримінальної політики, підвищення довіри до кожного правоохоронного органу за результатами дослідження громадської думки;
- наявність схеми моніторингу витрат на окремі провадження (слідчі дії, збір доказів тощо);
- збільшення кількості і якості інформаційних повідомлень, що оприлюднюються органами правопорядку та прокуратури щодо актуальної інформації про перебіг розслідувань, що становлять значний суспільний інтерес.

РОЗДІЛ III

СПІВПРАЦЯ ТА ЗВІТУВАННЯ

Керівники структурних підрозділів Офісу Генерального прокурора та прокурори областей в координації з керівниками органів правопорядку відповідного рівня забезпечують підготовку до 01.02.2021 інформації щодо результатів діяльності, пов'язаної із виконанням Пріоритетів діяльності за 2020 рік, та пропонують нові актуальні показники для визначення Пріоритетів діяльності на наступний рік.

Взаємодію з органами правопорядку та моніторинг виконання Пріоритетів діяльності покласти на відповідний структурний підрозділ Офісу Генерального прокурора, що відповідає за аналітичну роботу.

Аналітичний звіт, що відображає ефективність кримінальної політики та роботу відповідних органів по Пріоритетах діяльності, повинен бути представлений на черговій щорічній нараді для обговорення досягнень та недоліків, а також коригування Пріоритетів. Результати щорічної наради підлягають оприлюдненню.

Генеральний прокурор

Р. Рябошапка

² За виключенням порушення прав людини співробітниками правоохоронних органів